

FUNDACJA GENERAL ELŻBIETY ZAWACKIEJ
Archivum i Muzeum Pomorskie Armii Krajowej
Krajowej Służby Polek
ul. 1000 Legionistów 13, tel. 0048 56 65 22 186
e-mail: fundak@wp.pl, www.zawacka.pl
NIP 956 16 23 127; REGON 870502736
KRS 00000 41692
Nr r-ku 82 1090 1506 0000 0000 5002 0244

zob. 6.07.2011

O DR Pom.
Bydgoszcz
+ Budasz Jan
M: 1584/25203 Pom.

**SPIS ZAWARTOŚCI
TECZKI**

Budasa Jan

J.N: 1584/2520 Pom.

ODD Byoleg. - Pom.

1./1. Relacja —

1/2. Dokumenty (sensu stricte) dotyczące osoby relatora —

1/3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące delatora —

II. Materiały uzupełniające relację

lc. 1 s. 1-2

III/1. Materiały dotyczące rodziny relatora —

III/2. Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III/3. Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —

III/4. Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 r. —

III/5. Inne

IV. Korespondencja —

.....
.....
.....

V. Nazwiskowe karty informacyjne :

lc. 11

VI. Fotografie

brak

II. Materiały uzupełniające relacje -
- Buddassa Jan:

1. Fomycki Edward, relacja - biogram
Jana Buddassa, [w:] Ludzie z
OJBr „Łatoka”, Bydgoszcz 1990, kserokop. k. 1 s. 19

inf. + k.

162

Forychli, Ludwin z ODR

1

B I O G R A M

B u d a s z Jan narodził się 21 czerwca 1900r. w m. Mieszków pow. Jarocin, z ojca Jana z matki Anny z domu Janicka.

Od najmłodszego roku życia uczęszczał do szkoły powszechnej w Mieszkowie, a następnie do Szkoły Wydziałowej w Poznaniu, którą ukończył.

W 1918r., po klęsce Rzeszy Niemieckiej w I. wojnie światowej i po rewolucji Spartakowców, wstąpił jako powstaniec, 13 stycznia 1919r., do formującego się V Poznańskiego Batalionu Piechoty, z przydziałem do I. Kompanii Wywiadowczej, z którą wyruszył, 29 stycznia 1919r., na Wielkopolski Front Północny, Odcinek IV Kcynia.

W zaciętych bojach pod Szczepicami na linii kolejowej Kcynia-Nakło, został ciężko ranny w obydwie nogi / przetrzął /.

Przebywał w szpitalach: w Kcyni i w Poznaniu. Po zwolnieniu ze szpitala, w czerwcu 1919r., otrzymał przydział do 57pp., do kompanii rekonwalescentów, w Biedrusku pod Poznaniem. Po powrocie pułku z frontu do Poznania, Budasz został tamże przeniesiony, skąd we wrześniu 1921r., zwolniony do rezerwy. Posiadany stopień wojskowy-kapral rezerwy.

W marcu 1922r. podjął pracę w Krajowym Ubezpieczeniu Ogniomym w Poznaniu, przemianowanym później na Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych w Poznaniu, oddział w Bydgoszczy, ~~zatrudniony~~ zatrudniony tamże do września 1939r.

W czasie okupacji kontynuował pracę w tym samym zakładzie pod zmienionym szyldem " Danziger Feuersozietät, Oddział w Bydgoszczy.

Jako jeden z pierwszych zasilił szereg Okręgowej Delegatury Rządu RP na Pomorzu, krypto " Zatoka ", zaprzysiężony w październiku 1941r przez Naczelnika Wydziału Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego, Bolesława Lipskiego, ps. " Bartel ". Budasz w organizacji pełnił funkcje wywiadowczą dostarczając cennych informacji z terenu, z którym był służbowo związany.

Po zakończeniu działań wojennych pracował nadal w tym samym zakładzie. 7 maja 1945r. został pojmany przez zbirów UB i zakuty w kajdany.

Po katorżniczych przejściach w mordowniach przy ul. Poniałowskiego i w areszcie śledczym przy Wałach Jagiellońskich, przeniesionym ~~przez~~ po wyroku, do więzienia przy tej samej ulicy.

Córka, która wraz z matką odwiedziła ojca w więzieniu, zauważyła, że ojciec miał powybijane zęby, szczególnie te okopane złotem.

Budasz z kolei został przeniesiony do obozu w Potulicach pod Nakłem n. Notecią, gdzie nastąpił jego nieoczekiwany zgon 24 lipca 1945r., rzekomo z powodu tyfusu, zgodnie z pisemnym orzeczeniem naczelnego lekarza obozu "dr" Jana Grusa.

Jak oświadczył lekarz obozowy prywatnie wobec babci córki Budasz, która znała osobiście, przyczyna śmierci była zupełnie inna, a mianowicie

verbal

Forychli Edward, Ludwin z ODR, "Lalolka",
Bydgoszcz 1990 (bibi. I A P A U)
tam. kser. zdj.

Budząc nas słysząc strzały, wspiął się na mur, aby zobaczyć kogo likwidują, w tym momencie otrzymał postrzał w plecy.

Tak ginęli na własnej ziemi - Polacy.

Otrzymane odznaczenia przed wojną :

- Brązowy Krzyż Zasługi - za pracę społeczną
- Medal Niepodległości - za udział w walkach wyzwoleniczych.

Spisał:

Edward Forycki " M a r s "

T. K: 1584/2520 Pom.

ODR

Budasz Jan

Warty informacyjne

lc. 11

ODR
Bydgoszcz
1

Budasz Jan.
zaprosziszom ciotonek Kwaspiro/Besja.
list Nowickiego Slavist

A

ODR
AK 2
Bydgoszcz

BUDASZ JAN

Wolny, niezależny, pracownik bydgoskiego oddziału powiatowego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych, pracuje zatrudniony w czasie okupacji w oddziale firmy "Dankiger i Feuerschietat", zaprzyjrzony kontakt z merem Bolesławem Lipskim, mechanikiem hydriaku Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego, krypto J/B ODR "Zatoka", na członka tej formacji konspiracyjnej. warte

W maju 1945 r. został wraz z Bolesławem
Lipskim i innymi członkami Delegata-
ry aresztowany przez bydgoski UB i w czasie
pobytu w areszcie sledczy UB - us info-
racji opisującej - zmarł na tyfus. Kolekty
w DR "Zakocha" podejrzewają jednak zgoła
inne przyczyny tej śmierci.

Źródło: "Jaskarwiak J.: Kim byli? Dr. Kiees.
1990 nr 85 z 2.05.1990 s. 1-3.

A. Zak. 91

A

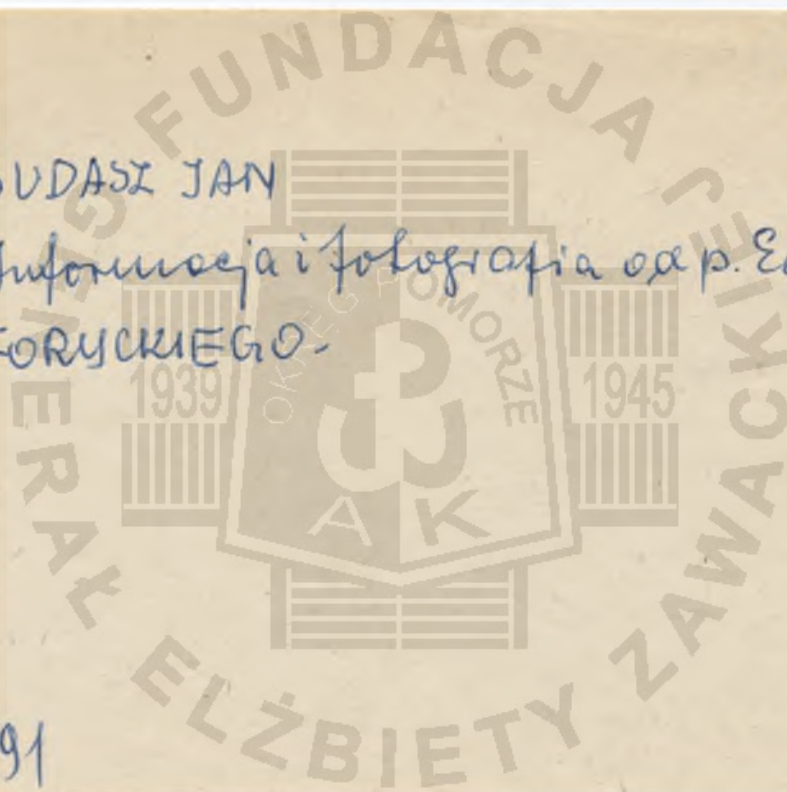
AK Poln.
OBR

BUDASZ JAN

3

Informacja i fotografia o c.p. Edwarda
FORYCKIEGO.

Ałak.91

Jan Budasz

ODR
Bydgoszcz

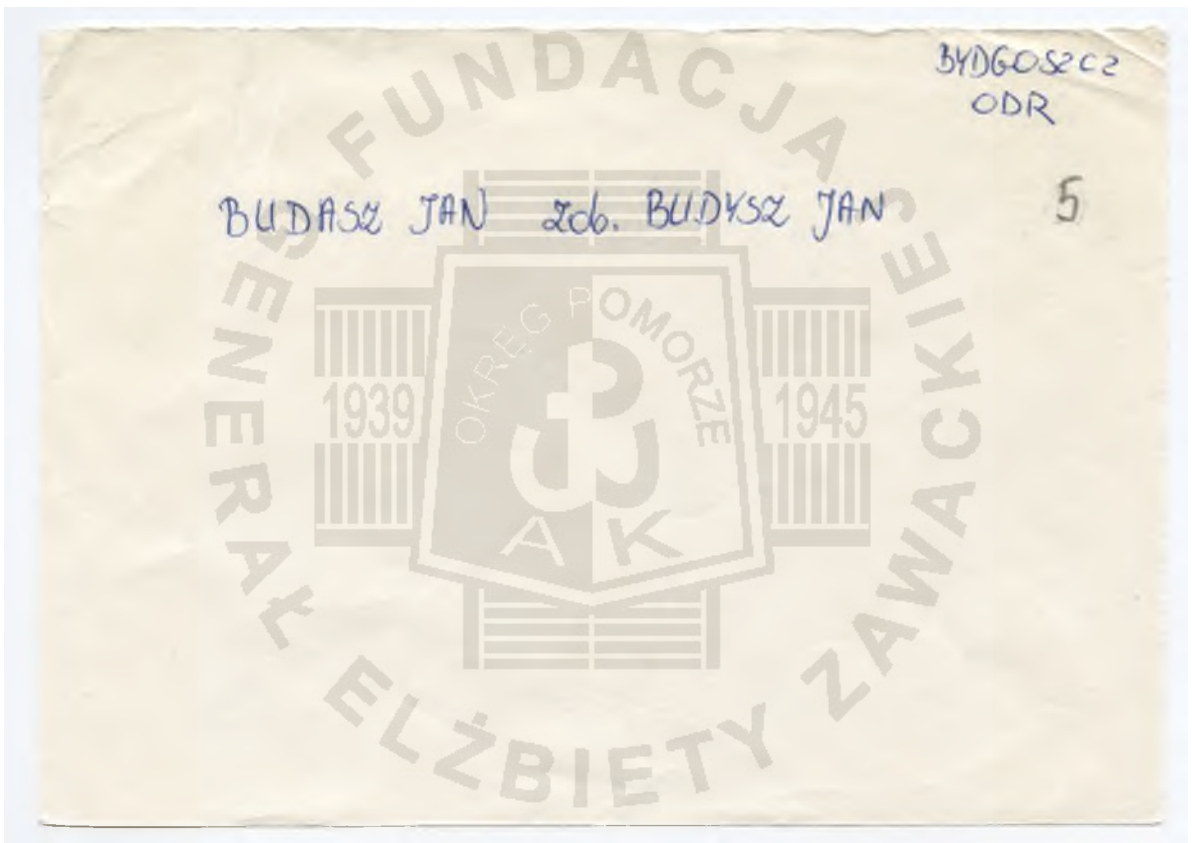
4

JAN BUDASZ, w okresie międzywojennym pracował w bydgoskim oddziale poznańskiego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych przy ul. Gdańskiej 71. Tamże zatrudniony w czasie okupacji w oddziale firmy „Danziger i Feuersozietat”, zaprzysiężony został przez Bolesława Lipskiego, naczelnika Wydziału Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego kryptonimem I/B ODR „Zatoka”, na członka tej formacji konspiracyjnej.

W maju 1945 r. został wraz z Bolesławem Lipskim i innymi członkami Delegatury aresztowany przez bydgoski Urząd Bezpieczeństwa i w czasie pobytu w areszcie śledczym UB przy ul. Wały Jagiellońskie — według oficjalnej wersji — zmarł na tyfus. Koledzy z ODR „Zatoka” podejrzewają jednak zgoła inną przyczynę tej śmierci.

Pracown. artylerii pt. „Klim”
byli (w): Plac. Plac. Polska
z 30. 04. 1930 r. w 100 (13780)

482 V 199

BYDGOSZCZ
ODR

BUDASZ JAN zob. BUDYSZ JAN

5

++ Budysz Jan

ODR
"Zatoka"

Zaprzysiężony przez Bolesławę
Lipskiego członek ODR "Zatoka".
Aresztowany w maju 1945r przez
UB w Bydgoszczy Hedling oficjal-
nej wersji zmarł na tyfus.

Źródło: artykuł J. Jaśkowiaka
"Kim byli" w: Dzienniku Wieczornym,
nr 85 (8823) 2.05 - 3.05.1990, s. 2

R. Karp

Bydgoszcz
ODR 7

Budasz Jan

inf.-zab. g. górska: „Pociskacze ODR”

de. 10 października 1941r

Str 14 - udział w spólnym Y or a. którego B. Sifka
poinformował o utworzeniu Wydz. Bezpieczeństwa
w Eksportach Del. Rządowej Państwa i po wyre-
żeniu z podległości wydziału przynależnego do wydziału
obowiązkowej pracowniów cywilnej służby Państwowej

4. 8. 41.

ODR
8

BUDASZ JAN

ODR

Był jednym z współpracowników Bolesława Lipskiego ps. "Bartel" z Danziger Feuersozietat, niemieckiej firmy ubezpieczeniowej, w której Lipski kierował oddz. bydgoskim. 10.X.1941r. uczestniczył w zebraniu w gabinecie Lipskiego, na którym Lipski poinformował zebranych współpracowników, iż otrzymał zadanie zorganizowania Wydz. Bezpieczeństwa w Ekspozyturze delegatury Rządu RP na Pomorze. Oprócz Budasza w zebraniu udział wzięli: Zygmunt Wiśniewski, Stanisław Sobocki, Stanisław Leśniczak, Adam Stefaniak, Stefan Matysik, Stanisław Nowicki i Marian Hegenbarth. Po wyrażeniu przez nich zgody na współpracę Lipski odebrał od nich przysięgę, po czym przydzielił pierwsze zadania.

Zr.: G.Górski, Pomorska Okręgowa Delegatura Rządu RP na Kraj w latach 1941-1945, [w:] Walka podziemna..., s. 194.

MGr 1994

Budasa Jan

Bydg.
ODR 3

Dnia 7. 05. 1945 r. Woj. M. B.
Publicznego w Bydgoszy, are-
stował pracownika Wydziału
Bezpieczeństwa ODR - Budasa
Jana

rel: Dubaczewski Czesław
t. osob. M-1005/1743

Wsk. TX 199

Budasz Jan

dir. pom.
ODR

10

ost. konspiracyjny.

zob. Nowicki Stanisław, p. „Strzelczyk”,
Bydgoszcz ODR, t. 5: M: M4/723 Pom, s. 31.

MZ IV'09

Burdessa Jan

organizator

Wyd. Bezp. 1945

zob. Chasnowski B., Delegatura
Rządu RP na Kraj na
Pomoc, Toruń 2011, s. 385, passim.

zł. w' 19

Budasz Jan

